

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 [Ν.127(Ι)/2018]**

Έργο «Αιτιολογημένη Διαπίστωση για την κατασκευή και λειτουργία γραμμικού πάρκου και μονοπατιών στον Πεδιαίο ποταμό / Kanli Dere στην περιοχή Αγίου Ανδρέα στο Δήμο Λευκωσίας, Νότια και Εντός της Ζώνης των Ηνωμένων Εθνών»

1. Εισαγωγή

Οι πληροφορίες για το Έργο υποβλήθηκαν στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Λευκωσίας (Αρ. Αιτήσεως ΠΠΑ 127/20 (Φ 150/64) και ημερομηνία 29.08.2023 για αξιολόγηση.

Με βάση την επιτόπια επίσκεψη, τις απόψεις του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Το έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία γραμμικού πάρκου και πεζόδρομων στον Πεδιαίο Ποταμό / Kanli Dere στην περιοχή του Αγίου Ανδρέα του Δήμου Λευκωσίας, νότια και εντός της ζώνης των Ηνωμένων Εθνών. Αποτελεί την επέκταση του υφιστάμενου γραμμικού πάρκου του Πεδιαίου ποταμού όπου θα περιλαμβάνει ποδηλατικά μονοπάτια και μονοπάτια για πεζούς.

Το συνολικό μήκος του έργου είναι 5.6 Km και χωρίζεται σε τρία τμήματα:

- Νότια της Ζώνης των Ηνωμένων Εθνών, με αφετηρία το σημείο που συνορεύει με το δρόμο Κινύρας και καταλήγει στο νότιο όριο της Νεκρής Ζώνης. Το μήκος της διαδρομής αυτής είναι 380m.
- Νεκρή Ζώνη μέχρι το τέρμα της στην οδό Νίκου Καζαντζάκη. Το μήκος της διαδρομής είναι 435m.
- Τέρμα της νεκρής ζώνης και βορειότερα. Το μήκος της διαδρομής είναι 4795m.

Το προτεινόμενο έργο αποτελεί την επέκταση του υφιστάμενου γραμμικού πάρκου του Πεδιαίου. Αφορά τα δύο πρώτα τμήματα τα οποία έχουν αφετηρία το σημείο που συνορεύει με την οδό Κινύρας και το τμήμα που βρίσκεται εντός των ορίων της Νεκρής Ζώνης και θα έχει μήκος 815m.

Οι κύριοι στόχοι του προτεινόμενου έργου είναι οι εξής:

- Αποκατάσταση της κοίτης του ποταμού και δημόσια χρήση μέσω ποδηλατικών μονοπατιών και μονοπατιών για πεζοπορία.

- Αντιπλημμυρική προστασία σε ορισμένες τοποθεσίες, οι οποίες εγκυμονούν κίνδυνο πλημμύρας.
- Οικολογική αναβάθμιση, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των σπάνιων ειδών χλωρίδας και πανίδας του ποταμού.

Το έργο εμπίπτει σε Πολεοδομική Ζώνη Δα1, Ζώνη Προστασίας (χώροι πρασίνου και πάρκα). Εκατέρωθεν της κοίτης του ποταμού Πεδιαίου στο νότιο τμήμα της ζώνης των Ηνωμένων Εθνών υφίστανται οι Πολεοδομικές Ζώνες:

- Εβ4: Εμπορικές και άλλες κεντρικές λειτουργίες
- Κα7: Επικρατούσα χρήση η κατοικία
- Εζ-δ: Δυτική Εμπορική Περιοχή εκτός Τειχών

Το υψόμετρο της περιοχής μελέτης, κυμαίνεται στα 145 – 154 m πάνω από τη μέση στάθμη της θάλασσας. Το προτεινόμενο έργο εμπίπτει στους κτηματικούς χάρτες με Φ/Σχ. 21/460402, Φ/Σχ. 21/460104, Φ/Σχ.21/460102 και Φ/Σχ. 21/380404. Η απόσταση του έργου από το κέντρο της Λευκωσίας είναι περίπου 3Km.

Θα κατασκευαστούν δύο μονοπάτια παράλληλα για την εξυπηρέτηση των ποδηλατιστών και των πεζών. Τα μονοπάτια θα κατασκευαστούν κατά μήκος των ορίων της κοίτης του ποταμού. Το μέγιστο πλάτος του μονοπατιού ποδηλασίας θα είναι 2 m και το μέγιστο πλάτος του μονοπατιού πεζοπορίας θα είναι 1.5m. Η όδευση των μονοπατιών θα ακολουθεί την υφιστάμενη τοπογραφία. Στα σημεία όπου υπάρχει στενότητα χώρου, θα μειωθεί το πλάτος των μονοπατιών, με ελάχιστο πλάτος 1m. Όπου είναι εφικτό θα τοποθετηθεί φωτισμός κατά μήκος της όδευσης, όπου θα είναι συνδεδεμένος με το υφιστάμενο δίκτυο της περιοχής. Ο φωτισμός θα είναι τύπου LED, με πυλώνες ύψους 3-5m από το έδαφος.

Η επιφάνεια του μονοπατιού θα επιστρωθεί με υλικό πουρί και τα όρια των μονοπατιών θα δομηθούν με τσιμεντομπλοκ για κράσπεδα. Στα σημεία όπου τα μονοπάτια διασταυρώνουν την ενεργή κοίτη του ποταμού προτείνεται να κατασκευαστεί υπερυψωμένη ξύλινη γέφυρα ανθεκτική στη διάβρωση ή να γίνει υπερυψωμένο μονοπάτι με εργασίες επιχωμάτωσης.

Όλες οι εργασίες, θα γίνουν στα εγγεγραμμένα όρια του ποταμού, χωρίς να γίνουν επεμβάσεις σε ιδιωτικές περιουσίες και τεμάχια.

Για τα τμήματα όδευσης του προτεινόμενου έργου, θα γίνουν οι πιο κάτω κατασκευές:

- Εντός της Νεκρής Ζώνης, όλο το μήκος του μονοπατιού θα είναι υπερυψωμένο με γέφυρα, με ελάχιστο ύψος 3 – 5 m σε κάποια τμήματα, για να μπορεί να αφεθεί ελεύθερος χώρος για τις περιπολίες της UNFICYP. Στις δύο πλευρές της Νεκρής Ζώνης θα τοποθετηθεί περίφραξη διαστάσεων 2 X 440m. Τμήμα του υπερυψωμένου μονοπατιού θα διέρχεται εντός της κοίτης του ποταμού ενώ το υπόλοιπο τμήμα του θα διέρχεται παράλληλα της δυτικής πλευράς του ποταμού, εκτός της κοίτης του.
- Στο νότιο τμήμα του προτεινόμενου έργου, θα κατασκευαστεί μονοπάτι κατά μήκος της ανατολικής πλευράς του ποταμού, εκτός της κοίτης του.

Δυτικά του ποταμού εκτός των ορίων της Νεκρής Ζώνης, όπου θα κατασκευαστούν τα μονοπάτια ποδηλασίας και πεζοπορίας, βρίσκεται το Δικαστικό Μέγαρο Λευκωσίας σε απόσταση 28m. Στην ανατολική πλευρά του προτεινόμενου έργου και σε απόσταση περίπου 20m υπάρχουν κατοικίες και δημόσια κτίρια. Σε απόσταση 561m νοτιοδυτικά του προτεινόμενου έργου βρίσκονται τα ιστορικά τείχη της Λευκωσίας. Επίσης, σε απόσταση 341 m νοτιοδυτικά βρίσκεται το Δημοτικό Θέατρο Λευκωσίας και σε απόσταση 415 m νοτιοδυτικά βρίσκεται το Μουσείο Λευκωσίας.

Τα είδη χλωρίδας που υπάρχουν κατά μήκος της κοίτης του ποταμού ποικίλουν, από κωνοφόρα δέντρα, άγρια χαμηλή βλάστηση, καλαμιώνες, ευκάλυπτους, ακακίες, σχοινιές και άλλα.

Από τα αποτελέσματα καταγραφής της χλωρίδας στην περιοχή μελέτης, έχει εντοπιστεί ένας οικότοπος με κωδικό 3290, ο οποίος περιλαμβάνεται στο Παράρτημα I της Οδηγίας για τους Οικότοπους 92/43/EEC και ο οποίος έχει καταγραφεί σε όλο το μήκος του ποταμού. Η ονομασία του οικότοπου είναι «Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από Paspalo-Agrostidion – Intermittently Flowing Mediterranean rivers of th Paspalo-Agrostidion».

Το είδος αυτό απαντάται σε κοίτες ποταμών, με ακανόνιστο σχήμα κατά μήκος, όπου παρατηρείται περιοδική ροή του νερού.

Τα πιο σημαντικά και χαρακτηριστικά είδη του τύπου οικότοπου είναι τα: *Polygonum semiverticillatum*, *Lythrum junceum* και *Agrostis stolonifera*. Το *Paspalum distichum*, είναι επίσης χαρακτηριστικό των κοινοτήτων Πάσπαλο-Αγροστίδιων, ωστόσο τα είδη που απαντώνται στην Κύπρο πιθανώς να εντοπίζονται σε υποβαθμισμένα ποτάμια. Περιοχές με τις φυτοκοινωνίες αυτών των ειδών, μπορούν επίσης να χαρακτηριστούν ως 3290, αλλά θα αντιμετωπίζονται ως χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας. Αυτό ισχύει για τον ποταμό Pedieos/ Kanlidere, στον οποίο κυριαρχεί το *Paspalum distichum*.

Επιπλέον, στον ποταμό καταγράφηκαν άλλοι δύο οικότοποι, οι οποίοι είναι ο CY02 – Καλαμώνες και κοινότητες υψηλών βούρλων (*Phragmites australis*, *Scripion maritimi*) και ο CY11 – *Chara carpets of rivers*.

Τα είδη χλωρίδας που καταγράφηκαν στον ποταμό, απαριθμούνται στα 76. Όλα τα είδη που καταγράφηκαν είναι κοινά είδη και απαντώνται σε όλο το νησί. Κανένα από τα καταγεγραμμένα είδη δεν είναι καταχωρημένα στο Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου και επίσης δεν είναι καταχωρημένα στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/EEC.

Τα είδη πανίδας που καταγράφηκαν στον ποταμό απαριθμούνται στα 19, τα οποία αποτελούνται από ερπετά, 5 είδη πτηνών, 4 είδη ψαριών, 2 αμφίβια και 2 ασπόνδυλα, συμπεριλαμβανομένων 2 ειδών γλυκού νερού (1 καραβίδα και 1 μαλάκιο), 1 οδονάτη και 2 πεταλούδες. Η γραμμωτή νεροχελώνα (*Maugemys rivulata*) συναντάται στον ποταμό Πεδιαίο και περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II και στο Παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/EEC. Το είδος αυτό τρέφεται με ασπόνδυλα αλλά και με ψάρια, αμφίβια, μικρά φίδια, πτώματα και φυτά.

Στην περιοχή μελέτης έχουν καταγραφεί επίσης, δύο από τους τρεις βατράχους που συναντώνται στην Κύπρο και περιλαμβάνονται στην Ευρωπαϊκή Οδηγία 92/43/EEC.

3. Περιγραφή από τον μελετητή για πιθανές σημαντικές επιπτώσεις που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

Κατά την κατασκευή:

- Χλωρίδα-πανίδα: Αποψίλωση χλωρίδας και πιθανές οχλήσεις στην προστατευόμενη πανίδα του ποταμού σύμφωνα με την Οδηγία 92/43/EEC. Θα διατηρηθεί η βιοποικιλότητα του ποταμού και θα εξαλειφθούν οι υφιστάμενες πιέσεις που δέχεται από τις ανεξέλεγκτες ανθρωπογενείς παρεμβάσεις. Το έργο θα δομηθεί με υλικά φιλικά προς το περιβάλλον και η αποψίλωση της χλωρίδας θα γίνει στα σημεία των κατασκευών και στα σημεία πρόσβασης.
- Στερεά απόβλητα: Τα στερεά απόβλητα που θα προκύψουν είναι κυρίως πράσινα απόβλητα από την αποψίλωση της χλωρίδας που θα γίνει σε κάποια σημεία. Τα απόβλητα αυτά θα διατεθούν σε μονάδα διαχείρισης. Δεν αναμένεται να προκύψουν Α.Κ.Κ., λόγω της χρήσης έτοιμων υλικών. Υλικά που θα προκύψουν από εκσκαφές θα επαναχρησιμοποιηθούν στο έργο.
- Υγρά απόβλητα: Κατά το στάδιο κατασκευής αναμένεται να παράγονται υγρά απόβλητα από τα άτομα που θα εργάζονται στο εργοτάξιο. Για τα άτομα αυτά θα γίνουν υγειονομικές

διευθετήσεις ώστε να μην προκληθούν περιβαλλοντικά προβλήματα από την ανεξέλεγκτη διάθεση των υγρών αποβλήτων.

- **Θόρυβος:** Κατά το στάδιο κατασκευής αναμένεται να προκληθεί θόρυβος από την λειτουργία των εργοταξιακών μηχανημάτων και οχημάτων κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών.
- **Σκόνη:** Δεν θα υπάρξουν ιδιαίτερα προβλήματα από τη διασπορά της σκόνης. Για την αποφυγή σοβαρών επιπτώσεων από τη διασπορά σκόνης θα γίνεται διαβροχή του εδάφους.
- **Οδική κυκλοφορία:** Δεν αναμένεται να επηρεαστεί το οδικό δίκτυο της ευρύτερης περιοχής από τη μετακίνηση βαρέων οχημάτων καθώς η χρήση τους θα είναι περιορισμένη. Θα χρησιμοποιηθούν μικρού μεγέθους φορτηγά για τη μεταφορά των υλικών.

Κατά τη λειτουργία

Η λειτουργία του προτεινόμενου έργου δεν θα επιφέρει σημαντικές περιβαλλοντικές αλλαγές στην περιοχή, οι οποίες να δημιουργούν σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία του πληθυσμού. Οι κυριότερες επιπτώσεις που εκτιμάται ότι θα παρουσιαστούν είναι:

- Δημιουργία αστικών αποβλήτων
- Φωτορύπανση από το φωτισμό
- Δυσκολία προσανατολισμού της πανίδας
- Επιπτώσεις σε συμπεριφορά νυχτόβιων ζώων

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον και προτείνονται από τον κύριο του έργου

Τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων τα οποία προτείνονται στο έντυπο πληροφοριών είναι τα εξής:

Στάδιο κατασκευής:

- Πριν την έναρξη των εργασιών, να γίνει καταγραφή των ευαίσθητων οικολογικά περιοχών για να αποφευχθούν σοβαρές επιπτώσεις σε χώρους όπου διαβιούν σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας.
- Αποφυγή εργασιών οι οποίες θα επηρεάζουν τη φυσική ροή του νερού του ποταμού, εκτός εάν εγκριθεί από τον επιβλέποντα οικολόγο/βιολόγο.
- Χρήση υφιστάμενων διαταραγμένων περιοχών για την υλοποίηση των εργασιών, στις οποίες η βλάστηση είναι ανύπαρκτη ή καλύπτονται από εισβλητικά είδη χλωρίδας και άγριας βλάστησης.
- Όπου είναι εφικτό να χρησιμοποιηθούν οι υφιστάμενοι δρόμοι που γειτνιάζουν με τον ποταμό και η όδευση τους εκτείνεται κατά μήκος του.
- Να μην γίνουν σημαντικές παρεμβάσεις στην υφιστάμενη τοπογραφία.
- Να αποφευχθούν να γίνουν οποιεσδήποτε εργασίες, οι οποίες θα διαταράξουν τα ύψιστης οικολογικής σημασίας σημεία (P1, P2, P3) με αποτέλεσμα να παρεμποδίζεται η ροή του νερού σε εκείνα τα σημεία.
- Για τη διατήρηση του οικότοπου 3290, να αποφευχθούν τυχόν εργασίες οι οποίες θα διαταράξουν το υπόστρωμα του ποταμού.
- Να διατηρηθεί η φυσική ροή του ποταμού και τα σημεία που συνδέονται με τους παραπόταμους.

- Να αποφευχθεί η αφαίρεση ενδημικής ποτάμιας βλάστησης.
- Να χρησιμοποιηθούν μηχανήματα όσο το δυνατό μικρού μεγέθους, από άποψη βάρους και όγκου για να αποφευχθεί η συμπίκνωση του εδάφους στις όχθες και στην κοίτη του ποταμού. Τα μηχανήματα πρέπει να βρίσκονται στην καλύτερη δυνατή κατάσταση λειτουργίας και να υποβάλλονται σε τακτική συντήρηση, ώστε να αποφεύγεται η ρύπανση του ποταμού και του υδροφόρου ορίζοντα από τυχόν διαρροές μηχανελαίων.
- Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών, να αποκατασταθούν οποιεσδήποτε μορφολογικές αλλοιώσεις της όχθης και της κοίτης του ποταμού, καθώς και άλλων χώρων πλησίον του ποταμού.
- Να απαγορευτεί η αφαίρεση χλωρίδας με τη χρήση χημικών σκευασμάτων.
- Η διακίνηση των πεζών και των οχημάτων, να περιορίζεται στα όρια του εργοταξίου και στις καθορισμένες περιοχές, με σκοπό να αποφευχθεί οποιαδήποτε επιβάρυνση της οικολογίας του ποταμού.
- Να αποφεύγεται η προσωρινή εναπόθεση υλικών και απορριμμάτων στις όχθες του ποταμού. Να καθοριστούν κενοί χώροι απομακρυσμένοι από τις όχθες του ποταμού για την προσωρινή αποθήκευση υλικών και απορριμμάτων, καθώς και για την προσωρινή φύλαξη των μηχανημάτων. Να ετοιμαστεί σχέδιο διαχείρισης εργοταξίου για το σκοπό, καθώς και σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων, πριν την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών.
- Οι εργασίες να εκτελεστούν με κατάλληλο τρόπο και εποχή του χρόνου για τα ευαίσθητα είδη, ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε. Ιδιαίτερα σε περιοχές όπου έχει εντοπιστεί η χελώνα (*Mauromys rivulata*), θα πρέπει να αποφεύγονται εργασίες σε περιόδους αναπαραγωγής και διαχείμασης. Πριν την έναρξη των εργασιών θα πρέπει να εντοπίζεται το είδος και να απομακρύνεται σε ασφαλές μέρος.
- Οι εργασίες απομάκρυνσης των χωροκατακτητικών ειδών χλωρίδας συστήνεται να γίνουν την περίοδο Αυγούστου – Νοεμβρίου.
- Οι χωματουργικές εργασίες συστήνεται να γίνουν την περίοδο Ιουλίου – Οκτωβρίου, για αποφυγή σοβαρών οχλήσεων στην αναπαραγωγική διαδικασία της πανίδας.
- Η αποκατάσταση με φύτευση συστήνεται να γίνει την περίοδο Οκτωβρίου – Δεκεμβρίου.
- Μετά την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών, θα πρέπει να γίνει αποκατάσταση του ποταμού και απομάκρυνση των εργοταξιακών υποδομών και μηχανημάτων.
- Όπου εφαρμόζεται, οι εργασίες να γίνουν χειρωνακτικά χωρίς τη χρήση μηχανημάτων.
- Τα υλικά κατασκευής να παραλαμβάνονται έτοιμα στο εργοτάξιο.
- Να αποφεύγεται χρήση εξοπλισμού με μηχανές εσωτερικής καύσης. Να χρησιμοποιείται ηλεκτρικός εξοπλισμός.
- Να τοποθετείται περίφραξη από συμπαγή υλικά στα όρια τεμαχίων, που γειτνιάζουν με άλλες εγκαταστάσεις/αναπτύξεις, με σκοπό τον περιορισμό της εκπομπής θορύβου στις εν λόγω εγκαταστάσεις/αναπτύξεις.
- Να αποφεύγεται να εκτελούνται εργασίες σε περιπτώσεις που παρουσιάζονται ισχυροί άνεμοι στην περιοχή.
- Σε περίπτωση προσωρινής αποθήκευσης μπαζών/αδρανών υλικών στο εργοτάξιο, αυτά να καλύπτονται με δικτυωτό πλαστικό πλέγμα ή με πλαστική μονωτική μεμβράνη για την

αποφυγή της διασποράς της σκόνης. Η αποθήκευση τους να αποφεύγεται να γίνεται στις όχθες του ποταμού.

- Να γίνεται διαβροχή των χωμάτων οδικών προσβάσεων, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις που εντοπίζονται αυξημένα επίπεδα σκόνης στα σημεία εκτέλεσης των εργασιών.
- Τα στερεά απόβλητα να διαχωρίζονται ανά είδος και να διατίθενται σε αδειοδοτημένους διαχειριστές αποβλήτων. Στο εργοτάξιο να προκαθοριστούν χώροι προσωρινής αποθήκευσης των στερεών αποβλήτων. Τα ανακυκλώσιμα υλικά να διαχωρίζονται με σκοπό την ανακύκλωση τους σε αδειοδοτημένους διαχειριστές αποβλήτων.
- Να γίνεται επαναχρησιμοποίηση υλικών, όπου είναι εφικτό.
- Οι χώροι απόρριψης των αποβλήτων στο εργοτάξιο να είναι προσωρινοί και τα απόβλητα να περισυλλέγονται αυθημερόν.
- Να τοποθετηθούν κινητές (χημικές) τουαλέτες και να αδειάζονται τακτικά σε εγκεκριμένους χώρους επεξεργασίας.
- Τα χρησιμοποιημένα μηχανέλαια που θα προκύπτουν από τυχόν διαρροές ή από τη συντήρηση των οχημάτων/μηχανημάτων να περισυλλέγονται σε κλειστά δοχεία και να αποθηκεύονται προσωρινά μέχρι την παραλαβή τους από αδειοδοτημένο φορέα, σε χώρο στον οποίο δε μπορούν να έχουν πρόσβαση μη εξουσιοδοτημένα άτομα.
- Απαγορεύεται η διαρροή/απόρριψη λυμάτων και στερεών αποβλήτων στην κοίτη του ποταμού.
- Τα δρομολόγια των βαρέων οχημάτων να γίνονται σύμφωνα με προκαθορισμένο πρόγραμμα και σε ώρες που δεν παρατηρείται έντονη κινητικότητα στους δρόμους. Σε περίπτωση που παρουσιαστεί ανάγκη διακίνησης οχημάτων σε ώρες αιχμής ο εργολάβος του Έργου πρέπει να αναλάβει να ρυθμίζει με ασφάλεια την κυκλοφορία.
- Να τηρείται πρόγραμμα συντήρησης των οχημάτων και μηχανημάτων του εργοταξίου. Τα μηχανήματα να συντηρούνται σε εξωτερικά συνεργεία.
- Να τηρείται σχέδιο δράσης σε περίπτωση ατυχημάτων.
- Τα υλικά χημικής σύστασης (μπογιές, πετρέλαιο, λιπαντικά κ.α) να αποθηκεύονται σε βάση από αδιαπέρατο υλικό (πχ. τσιμέντο ή πλαστική μεμβράνη). Επίσης, όλες οι εργασίες ανεφοδιασμού ή η συντήρηση μηχανημάτων να γίνονται πάνω σε αδιαπέραστη πλαστική μεμβράνη. Συστήνεται οι συντηρήσεις των οχημάτων/ μηχανημάτων να γίνονται σε εξωτερικά συνεργεία.

Στάδιο λειτουργίας:

- Το σύστημα νυχτερινού φωτισμού να είναι κατάλληλα ρυθμισμένο, να κατευθύνεται προς το έδαφος και να λειτουργεί με αυτοματισμό.
- Τοποθέτηση κάδων απόρριψης αποβλήτων.
- Τοποθέτηση σημάνσεων για ενημέρωση του κοινού για την προστασία της χλωρίδας και σημαντικών ειδών πανίδας.
- Να εφαρμοστεί πρόγραμμα παρακολούθησης του πληθυσμού της χελώνας (*Mauremys rivulata*). Η παρακολούθηση σύμφωνα με τα αποτελέσματα της οικολογικής

αξιολόγησης, συστήνεται να είναι επαναλαμβανόμενη σε κύκλους 3 έως 5 ετών. Η παρακολούθηση να παράσχει μια βάση για την κατάσταση του πληθυσμού.

- Να εφαρμοστεί πρόγραμμα παρακολούθησης της πληθυσμιακής τάσης του χωροκατακτητικού ξενικού είδους *Procambarus clarkia*.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Το προτεινόμενο έργο δεν εμπίπτει εντός Ειδικής Ζώνης Διατήρησης (ΕΖΔ) ούτε Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του δικτύου Natura 2000. Επίσης, δεν εμπίπτει εντός περάσματος/διαδρόμου μεταναστευτικών πτηνών.

6. Διαβουλεύσεις

Στα πλαίσια αξιολόγησης του έργου από την Περιβαλλοντική Αρχή, ζητήθηκαν οι απόψεις του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων λόγω των εξειδικευμένων γνώσεων του για το συγκεκριμένο έργο ή για τις δυνητικές του επιπτώσεις στο περιβάλλον.

- Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων: Δε φέρει ένσταση στην κατασκευή και λειτουργία προτεινόμενου έργου, νοουμένου ότι θα εφαρμοστούν οι όροι που έχει θέσει και οι οποίοι έχουν ενσωματωθεί ως Παράρτημα ΙΙ στην παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου Ν.127(Ι)/2018 και του άρθρου 24 του ίδιου Νόμου στα πλαίσια διαβούλευσης με το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων καθώς και της επιτόπιας επίσκεψης.

Επιπρόσθετα, η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

1. Χαρακτηριστικά του έργου: Το έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία γραμμικού πάρκου και πεζόδρομων στον Πεδιαίο Ποταμό / Kanlı Dere στην περιοχή του Αγίου Ανδρέα του Δήμου Λευκωσίας, νότια και εντός της ζώνης των Ηνωμένων Εθνών. Αποτελεί την επέκταση του υφιστάμενου γραμμικού πάρκου του Πεδιαίου ποταμού όπου θα περιλαμβάνει ποδηλατικά μονοπάτια και μονοπάτια για πεζούς.
2. Τοποθεσία του έργου: Το έργο εμπίπτει σε Πολεοδομική Ζώνη Δα1, Ζώνη Προστασίας (χώροι πρασίνου και πάρκα). Εκατέρωθεν της κοίτης του ποταμού Πεδιαίου στο νότιο τμήμα της ζώνης των Ηνωμένων Εθνών υφίστανται οι Πολεοδομικές Ζώνες:
 - ο Εβ4: Εμπορικές και άλλες κεντρικές λειτουργίες

- Κα7: Επικρατούσα χρήση η κατοικία
- Εζ-δ: Δυτική Εμπορική Περιοχή εκτός Τειχών

Το υψόμετρο της περιοχής μελέτης, κυμαίνεται στα 145 – 154 m πάνω από τη μέση στάθμη της θάλασσας. Το προτεινόμενο έργο εμπίπτει στους κτηματικούς χάρτες με Φ/Σχ. 21/460402, Φ/Σχ. 21/460104, Φ/Σχ.21/460102 και Φ/Σχ. 21/380404.

3. Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Οι επιπτώσεις από τη λειτουργία του έργου δεν είναι περιβαλλοντικά σημαντικές, ενώ με τα μέτρα μετριασμού, θα είναι διαχειρίσιμες.

Η Περιβαλλοντική Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους/ προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι που επισυνάπτεται.

Παναγιώτα Τσέντα
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή
Σεπτέμβριος 2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Αιτιολογημένη Διαπίστωση για την κατασκευή και λειτουργία γραμμικού πάρκου και μονοπατιών στον Πεδιαίο ποταμό / Kanlı Dere στην περιοχή Αγίου Ανδρέα στο Δήμο Λευκωσίας, Νότια και Εντός της Ζώνης των Ηνωμένων Εθνών **Αρ. Αιτήσεως ΠΠΑ127/20 (Φ 150/64)**

Όροι Περιβαλλοντικής Αρχής

A. Γενικοί Όροι

1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.
2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
3. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο το Τμήμα Περιβάλλοντος μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι υποχρεωτικοί για τον κύριο του έργου, χωρίς την απαίτηση οποιασδήποτε αποζημίωσης από την Κυπριακή Δημοκρατία.
4. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
5. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια ή/και τα επιφανειακά νερά ή/και το έδαφος, σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.
6. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.
7. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
8. Τα απόβλητα από τις διάφορες εργασίες κατασκευής και λειτουργίας όσον αφορά τον εξοπλισμό, (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, χρώματα, διαλύτες, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές κ.α.) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων του έργου, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011

έως 2022 (Αρ. 185(Ι)/2011) [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κекτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Διαχείριση Αποβλήτων].

9. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός της εγκατάστασης και γύρω από αυτή.

10. Να υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε όλα τα σημεία του έργου για τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

11. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει το Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή αμέλειας.

12. Να ετοιμαστεί κατάλληλο πρόγραμμα για σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων του παρόντος Παραρτήματος κατά το στάδιο κατασκευής και λειτουργίας του έργου.

B. Όροι κατά την κατασκευή του έργου

13. Πριν την έναρξη των εργασιών του έργου, θα πρέπει να γίνει καταγραφή των ατόμων του είδους της νεροχελώνας και να ενημερωθεί ο εργολάβος ώστε να αποφύγει τις εργασίες ή τις σοβαρές επεμβάσεις στα σημεία όπου διαβιεί.

14. Οι εργασίες του έργου, δεν πρέπει να γίνουν κατά την περίοδο Μαΐου – Σεπτεμβρίου όπου είναι περίοδος αναπαραγωγής κα επώασης της νεροχελώνας.

15. Καθόλη τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών του έργου ο πληθυσμός των νεροχελωνών δεν πρέπει να μετακινηθεί από την κοίτη του ποταμού.

16. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο Εργοταξίου, πριν την έκδοση άδειας οικοδομής, που να εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών κ.λπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κ.λπ.. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.

17. Ο εργολάβος που θα αναλάβει το έργο να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ, ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Κ.Κ.) που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022 και Κανονισμών του 2023 (Κ.Δ.Π. 112/2023) και των εκάστοτε τροποποιήσεών τους.

18. Ο επιβλέπων μηχανικός να έχει την ευθύνη παρακολούθησης υλοποίησης του ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης των Α.Κ.Κ. σύμφωνα με τον Κανονισμό του 2023 (Κ.Δ.Π.112/2023).

19. Οι ποσότητες μπαζών/υλικών εκσκαφής που θα προκύψουν από το έργο να γίνει προσπάθεια να επαναχρησιμοποιηθούν για επιχωματώσεις στο έργο στο μέγιστο δυνατό βαθμό και να καταβληθεί προσπάθεια επίτευξης μηδενικού χωματουργικού ισοζυγίου κατά τη διάρκεια των χωματουργικών εργασιών της φάσης κατασκευής του έργου. Τυχόν περίσσεια μπαζών που πιθανόν να προκύψει να τύχει διαχείρισης με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022.

20. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα χωροθετικά σχέδια που επισυνάπτονται στην Έκθεση Πληροφοριών. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.

21. Απαγορεύεται η αποθήκευση υλικών εκτός των εργοταξίων. Η αποθήκευση των υλικών κατασκευής και των μηχανημάτων να γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξιακών χώρων.

22. Το εργοτάξιο να περιφραγθεί. Τα μπάζα, τα οικοδομικά υλικά, τα μηχανήματα, κλπ, να τοποθετούνται εντός των περιφραγμένων χώρων για την ασφάλεια των κατοίκων της περιοχής.

23. Τα υλικά για την κατασκευή του έργου να προέρχονται από (α) αδειοδοτημένα λατομεία, ή/και (β) αδειοδοτημένες σκυροθραυστικές μονάδες ή/και (γ) πιστοποιημένα ανακυκλωμένα υλικά κατάλληλα για τον σκοπό χρήσης τους.

24. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας τόσο για την προστασία των εργαζομένων, όσο και του κοινού (π.χ. σήμανση, κιγκλιδώματα εκατέρωθεν των εκσκαφών, κλπ.).

25. Στους χώρους των εργοταξίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης με βάση τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022.

26. Υγρά τα οποία είναι αποθηκευμένα στο εργοτάξιο (π.χ. μη χρησιμοποιημένα μηχανέλαια, καύσιμα, κλπ) και που θα μπορούσαν να διαρρεύσουν στο περιβάλλον, να φυλάσσονται σε κατάλληλα δοχεία και σε στεγασμένο χώρο με βάση από μπετόν και με περιτοίχιση.

27. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών υλοποίησης του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.

28. Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο της περιοχής. Να μην γίνει καμία αναβάθμιση του οδικού δικτύου (π.χ. ασφαλτόστρωση ή διαπλάτυνση).

29. Να μην χρησιμοποιηθούν μηχανικά μέσα εντός της κοίτης του ποταμού.

30. Η εκρίζωση, αφαίρεση ή μεταφύτευση δέντρων, να γίνει μετά από έγκριση του Τμήματος Δασών.

31. Το επιφανειακό γόνιμο χώμα από τα υλικά εκσκαφής να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς ανάπλασης ή ως εδαφοβελτιωτικό ή για φυτοτεχνικές αποκαταστάσεις, σε συνεννόηση με το Τμήμα Γεωργίας, όπου εφαρμόζεται.

32. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης του χώρου του έργου να συντηρούνται ορθά, σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιεσδήποτε διαρροές καυσίμων, μηχανέλαιων.

33. Για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού των εργοταξίων να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου σε περίπτωση που δεν υπάρχουν άλλες διαθέσιμες τουαλέτες. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

34. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:

- Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά που θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα, εάν απαιτηθεί.
- Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
- Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (~10 km/h) στους χωμάτινους δρόμους.
- Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από/προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
- Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
- Οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια.
- Να μειωθεί κατά το δυνατόν των αποθέσεων/αποσπάσεων υλικών σε/από σωρούς και η εναπόθεση/απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
- Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
- Οι εξατμίσεις όλων των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος.

35. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:

- i. Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου
- ii. Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου
- iii. Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών
- iv. Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων.
- v. Τήρηση του ωραρίου εργασίας. Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας.

vi. Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.

vii. Να τηρείται κατάλληλο πρόγραμμα δρομολογίων των βαρέων οχημάτων του εργοταξίου για την ελαχιστοποίηση αυτών, με σκοπό την κατά το δυνατό μικρότερη όχληση από την εκπομπή περιβαλλοντικού θορύβου.

36. Να αποφεύγεται η διεξαγωγή χωματουργικών εργασιών κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για την αποφυγή μεταφοράς στερεών στους υδάτινους αποδέκτες.

37. Να διασφαλιστεί η εξασφάλιση συμφωνιών με εξειδικευμένους αδειοδοτημένους συλλέκτες για διαχείριση των παραγόμενων υγρών και στερεών αποβλήτων.

38. Να χρησιμοποιηθεί εξοπλισμός χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης (ή υψηλής ενεργειακής απόδοσης) σε όλες τις περιπτώσεις όπου είναι δυνατό.

39. Οι ρύποι που εκπέμπονται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο της κατασκευής, να μην υπερβαίνουν τα όρια τα οποία προβλέπουν οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμοι του 2010 έως 2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - www.mlsi.gov.cy, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/Νόμος (Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017)], και οι σχετικοί Κανονισμοί Κ.Δ.Π 327/ 2010 και 37/2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Κανονισμοί/ Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017].

40. Ο κύριος του Έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων και γενικά να μεριμνήσει για την καθαριότητα του.

Γ. Όροι κατά τη λειτουργία του έργου

41. Να εφαρμοστεί πρόγραμμα παρακολούθησης του πληθυσμού της χελώνας.

42. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

43. Τα στερεά απόβλητα που προκύπτουν από την λειτουργία του έργου να γίνεται χωριστή Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ), εντός της ανάπτυξης, για τουλάχιστον τα ρεύματα αποβλήτων γυαλί, χαρτί/ χαρτόνι, PMD, βιοαπόβλητα (τροφικά υπολείμματα, πράσινα). Στη συνέχεια να παραδίνονται σε Συλλέκτες/Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν/μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Τα οχήματα συλλογής/μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάση του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.

44. Να τοποθετηθούν κατά μήκος του γραμμικού πάρκου ειδικοί κάδοι για τη συλλογή των στερεών αποβλήτων ανακυκλώσιμων και μη ανακυκλώσιμων καθώς επίσης και ειδικοί κάδοι για τη συλλογή των απορριμμάτων των σκύλων.

45. Οποιαδήποτε άλλα απόβλητα που προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να τα παραδίδει σε αδειοδοτημένο διαχειριστή σύμφωνα επίσης, με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2022.

46. Τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (λαμπτήρες, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και άλλος ηλεκτρικός και ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός) είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης και θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες του περί του Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεδόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 (Αρ. 17(Ι)/2011) [ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας – www.mcit.gov.cy/mcit/energysel.nsf, στη διαδρομή Νομοθεσία/Νόμοι/Προϊόντα και Περιβάλλον/Οικολογικός Σχεδιασμός] και των σχετικών Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει της Οδηγίας 2009/125/ΕΚ για τις ελάχιστες απαιτήσεις σχεδιασμού που πρέπει να πληρούν τα προϊόντα που συνδέονται με την ενέργεια πριν αυτά διατεθούν στην αγορά ή τεθούν σε λειτουργία. Κατάλογος των Κανονισμών βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας [στη διαδρομή Τομείς Πολιτικής/Προϊόντα και Περιβάλλον/Προϊόντα που Συνδέονται με την Ενέργεια/Οικολογικός Σχεδιασμός].

47. Προτείνεται η χρήση χρωμάτων χαμηλής εκπομπής VOCs, αποφυγή χρήσης μοκετών ή χρήση αυτών με χαμηλή εκπομπή VOCs, αποφυγή χρήσης σύνθετων προϊόντων ξυλείας ή χρήση αυτών με χαμηλές εκπομπές φορμαλδεΐδης και χρήση κόλλας και διαλυτών χαμηλής εκπομπής VOCs. Προτείνεται η βαφή των εσωτερικών χώρων με οικολογικά χρώματα.

48. Να μελετηθεί το ενδεχόμενο τοποθέτησης φωτοβολταϊκών πλαισίων και ηλιακών συλλεκτών για τις ενεργειακές ανάγκες του έργου.

49. Ο εξωτερικός φωτισμός (π.χ. χώρους στάθμευσης), να λειτουργεί με αισθητήρες κίνησης

Δ. Όροι για την αποξήλωση του έργου

50. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.

51. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:

- i. Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.
- ii. Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.

52. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες αποξήλωσης θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα σχέδια που επισυνάπτονται στην Έκθεση Πληροφοριών. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.

Τμήμα Περιβάλλοντος
Σεπτέμβριος 2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ,
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

Αρ. Φακ.: 02.10.005.04
Αρ. Τηλ.: 22609318
Αρ. Φαξ: 22609133

22 Μαΐου 2024

Αν. Διευθύντρια Τμήματος Περιβάλλοντος

Οι περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα

Νόμοι του 2018 μέχρι 2021 (Ν.127(I)/2018)

ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ

ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24

ΘΕΜΑ: Έργο «Αίτηση για την κατασκευή και λειτουργία γραμμικού πάρκου και μονοπατιών στον Πεδιαίο ποταμό/ KANLIDERE στην περιοχή του Άγιου Ανδρέα του Δήμου Λευκωσίας, Νότια και εντός της Ζώνης των Ηνωμένων Εθνών»

Αναφέρομαι στο σχετικό με το πιο πάνω θέμα ηλεκτρονικό μήνυμα σας ημερομηνίας 25/10/2023, καθώς και στη σχετική επιστολή σας με αρ. φακ. 02.10.011.015.010.001 και ημερομηνία 25/10/2023, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

A. Ζώνες Προστασίας

- (i) Η περιοχή του προτεινόμενου έργου δεν εμπίπτει σε Ζώνη Προστασίας γεώτρησης που το νερό της να προορίζεται για Ανθρώπινη Κατανάλωση.
- (ii) Η περιοχή του έργου δεν εμπίπτει σε Ζώνη Προστασίας φράγματος που το νερό του να προορίζεται για Ανθρώπινη Κατανάλωση.

B. Υποδομή Ύδατος

- (i) Στην περιοχή όπου εκπονείται η μελέτη διέρχεται αγωγός (λάσπιχο) ο οποίος τροφοδοτεί μη πόσιμο νερό, για σκοπούς άρδευσης χώρων πρασίνου κυβερνητικών κτηρίων ή Τοπικών Αρχών, από τη Γεώτρηση μη πόσιμου νερού με αριθμό P3. Ως εκ τούτου, πριν από την έναρξη των εργασιών θα πρέπει οι αιτητές να αποσταθούν στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) για επιτόπου υπόδειξη του πιο πάνω αγωγού, από τον υπεύθυνο Λειτουργό του Επαρχιακού Γραφείου ΤΑΥ Λευκωσίας (κο Γ.

ΑΠ/ΑΑ
220524 Επιστολή Ταυ_Γραμμικο Παρκο_Πεδιαιο Ποταμο_Kanlidere_Αγιος Ανδρεας

Ευθυμιάδη στο τηλ.22609524). Σημειώνεται ότι οι αιτητές θα έχουν την ευθύνη καταβολής των εξόδων για την προστασία ή/και για την επιδιόρθωση των ζημιών που πιθανό να προκύψουν κατά το στάδιο εκτέλεσης των εργασιών της προτεινομένης ανάπτυξης.

Περαιτέρω, σε περίπτωση που με βάση τα εγκεκριμένα από την Πολεοδομική Αρχή τελικά σχέδια, κριθεί απαραίτητο από το ΤΑΥ η μετακίνηση του αγωγού, οι αιτητές θα έχουν την ευθύνη καταβολής των εξόδων που πιθανόν να προκύψουν για την εργασία αυτή. Το ύψος της δαπάνης που θα απαιτηθεί, θα καθορισθεί από το ΤΑΥ και θα υποδειχθεί στον αιτητή.

- (ii) Όσον αφορά στις ανάγκες νερού άρδευσης των φυτών που θα φυτευτούν για την αποκατάσταση της χλωρίδας που θα αφαιρεθεί κατά το στάδιο κατασκευής του έργου, δεν πρέπει να επιβαρύνουν το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, όπως αναφέρεται στο έντυπο πληροφοριών, αλλά θα πρέπει να εξευρεθούν εναλλακτικές πηγές μη πόσιμο νερού.

Γ. Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων

- (i) Κατά τη φάση κατασκευής του έργου, θα πρέπει να διασφαλιστεί η εξασφάλιση συμφωνιών με τους εξειδικευμένους αδειοδοτημένους συλλέκτες για διαχείριση των παραγόμενων υγρών και στερεών αποβλήτων.

Δ. Υδατορέματα / Ποταμοί

- (i) Η περιοχή του προτεινόμενου έργου εμπίπτει στο υπόγειο υδατικό σώμα CY-17, Κεντρική και Δυτική Μεσαορία.
- (ii) Η περιοχή του Πεδιαίου μέχρι τη νεκρή ζώνη αποτελεί περιοχή Δυνητικού Σημαντικού Κινδύνου Πλημμύρας, CY-APSF01.
- (iii) Κατά το στάδιο εξασφάλισης οικοδομικής άδειας των έργων θα πρέπει να σταλούν λεπτομερή κατασκευαστικά σχέδια, τα οποία θα τύχουν της έγκρισης του ΤΑΥ και θα γίνει επιτόπια υπόδειξη των προτεινόμενων έργων και πορείας του πεζοδρόμου /ποδηλατόδρομου στους λειτουργούς του ΤΑΥ.

- (iv) Δεν θα πρέπει να γίνουν οποιεσδήποτε επιχωματώσεις ή κατασκευές για τις ανάγκες του έργου που να επηρεάζουν την παροχευτική ικανότητα του ποταμού.
- (v) Δεν θα πρέπει να γίνει είσοδος βαρέων μηχανημάτων εντός της ενεργού κοίτης του ποταμού, εκτός από εξαιρετικές επιπτώσεις σε μεμονομένα σημεία και κατόπιν εκ των προτέρων έγκρισης του ΤΑΥ
- (vi) Ο προτεινόμενος πεζόδρομος/ ποδηλατόδρομος θα πρέπει να χωροθετηθεί υψομετρικά πάνω από την στάθμη πλημμύρας με περίοδο επαναφοράς τουλάχιστον 20 χρόνια με βάση τους δημοσιευμένους χάρτες κινδύνου πλημμύρας του ΤΑΥ.
- (vii) Θα πρέπει να εφαρμοστούν πιστά όλες οι εισηγήσεις (general recommendations) και τα μέτρα αποκατάστασης (restoration recommendations) που προτείνονται στην Έκθεση της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, καθώς και τα μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων και αποκατάστασης μετά την ολοκλήρωση του έργου που προτείνονται στο έντυπο πληροφοριών.

Εφόσον ληφθούν υπόψη τα πιο πάνω και νοούμενου ότι θα περιληφθούν ως όροι στην Αιτιολογημένη Διαπίστωση, δεν φέρουμε ένσταση στην περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για τις οποιεσδήποτε διευκρινήσεις χρειαστείτε.

(ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

για Διευθύντρια

Τοπογραφικός χάρτης

Όδευση του ΠΕ (λευκό χρώμα) νότια της Νεκρής Ζώνης, μήκους 380 μέτρων (Περιοχή μελέτης)

Όδευση του ΠΕ (λευκό χρώμα) εντός της Νεκρής Ζώνης, μήκους 435 μέτρων (Περιοχή μελέτης)